

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Sžf/75/2013
Identifikačné číslo spisu:	7012201473
Dátum vydania rozhodnutia:	30.10.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Jozef Hargaš
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:7012201473.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: STAVIVÁ KLASIK - L s.r.o., so sídlom Hlavná 600, Streda nad Bodrogom, IČO: 36 822 094, v zastúpení JUDr. Pavol Gombos, advokát, Moldavská cesta 21/A, Košice, proti žalovanému: Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky, Lazova ul. 63, Banská Bystrica, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 1020507/1/1186389/2012 zo dňa 27. septembra 2012, o odvolaní proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach, č. k. 6S 357/2012-32, zo dňa 6. júna 2013, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Košiciach, č. k. 6S 357/2012-32, zo dňa 6. júna 2013 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Krajský súd v Košiciach, uznesením č. k. 6S 357/2012-32, zo dňa 6. júna 2013 nepriznal žalobcovi oslobodenie od súdnych poplatkov v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 1020507/1/1186389/2012 zo dňa 27. septembra 2012, ktorým bol potvrdený dodatočný platobný výmer Daňového úradu Košice č. 738/230/24240/11/Ric zo dňa 29. septembra 2011, nakoľko žalobca vznikol za účelom podnikania a nepriaznivá finančná situácia je dôsledkom skutočností, ktorých pôvod je v podnikaní a s podnikaním súvisia, preto ak by nepriaznivá finančná situácia bola dôvodom pre oslobodenie od súdnych poplatkov, znamenalo by to prenesenie časti rizika spojeného s podnikaním na štát, čo je neprípustné. Skutočnosti uvádzané žalobcom (neprimerané zaťažovania spoločností, nezákonné zadržiavanie finančných prostriedkov zo strany daňových úradov, blokovanie majetku) vyhodnotil krajský súd vo vzťahu k posúdeniu žiadosti o oslobodenie od súdnych poplatkov ako irelevantné. Záverom krajský súd poznamenal, že žalobca nepredložil súdu žiadne dôkazy na preukázanie ním tvrdených skutočností. Z výpisu z obchodného registra krajský súd nezistil, že by bol na žalobcu vyhlásený konkurz. Tým, že žalobca nepreukázal splnenie podmienok na oslobodenie od súdnych poplatkov v zmysle ust. § 138 ods. 1 O.s.p. rozhodol súd tak, ako je vyššie uvedené.

Proti uvedenému uzneseniu podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie, z dôvodu neúplného zistenia skutkového stavu a nesprávneho právneho posúdenia. Žalobca nesúhlasí s odôvodnením prvostupňového súdu ohľadne irelevantnosti v návrhu na oslobodenie uvedených skutočností resp.

okolností, ktoré podľa názoru žalobcu oslobodenie od súdneho poplatku zdôvodňujú a konštatuje, že práve tieto okolnosti vytvárajú situáciu, ktorá znemožňuje žalobcovi súdny poplatok uhradiť, t. j. pomery žalobcu oslobodenie od súdneho poplatku odôvodňujú. Žalobca uviedol, že súdom vyrubená povinnosť uhradiť súdny poplatok mu prakticky znemožňuje domáhať sa ochrany svojich práv súdnou cestou, hoci súdny poplatok nepredstavuje príliš vysokú sumu, avšak vzhľadom na množstvo súdnych sporov, nie nezanedbateľnú. Konštatoval, že nepriznanie oslobodenia z dôvodu prenášania podnikateľského rizika na štát nemá oporu ani v súčasnej právnej praxi, pričom poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Obo/127/2008, 5Obo/128/2008 z ktorého vyplýva záver o tom, že zamietnutie návrhu pre priznanie oslobodenia z dôvodu prenášania podnikateľského rizika na štát nemá oporu v zákone a rozhodujúce sú najmä majetkové pomery. Taktiež má žalobca za to, že v predmetnej veci nejde o zjavné bezúspešné uplatnenie práva, keď poukázal na spory v ktorých bola nezákonnosť postupu daňových orgánov preukázaná (napr. rozhodnutie KS v Košiciach sp. zn. 7S/110/2011-92 zo dňa 11. januára 2012 čo potvrdil aj Najvyšší súd SR sp. zn. 2Sžf/16/2012 zo dňa 23. októbra 2012). Žalobca sa taktiež nestotožnil s tvrdením krajského súdu o tom, že nepreukázal ním tvrdené skutočnosti, pričom namietol, že súd žalobcu nevyzval na doplnenie žiadnych dôkazov, nevykonal žiadne dokazovanie a bez ďalšieho rozhodol v neprospech žalobcu, čo považuje žalobca za postup rozporný so zákonom. Vzhľadom na uvedené navrhol odvolaciemu súdu rozhodnutie krajského súdu zmeniť, tak, že žalobcovi prizná oslobodenie od súdnych poplatkov v celom rozsahu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd príslušný podľa ust. § 10 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.) preskúmal vec v medziach podaného odvolania podľa ust. § 212 ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 246c ods. 1 veta prvá bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 250 ja ods. 2 prvá veta O.s.p. a dospel k záveru, že rozhodnutie krajského súdu je potrebné zrušiť.

Podľa ust. § 244 ods. 1 O.s.p., v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Podľa ust. § 246c ods. 1 O.s.p. pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona. Opravný prostriedok je prípustný, len ak je to ustanovené v tejto časti. Proti rozhodnutiu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky opravný prostriedok nie je prípustný.

Podľa ust. § 138 ods. 1, 2 O.s.p., na návrh môže súd priznať účastníkovi celkom alebo sčasti oslobodenie od súdnych poplatkov, ak to pomery účastníka odôvodňujú a ak nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. Ak nerozhodne súd inak, vzťahuje sa oslobodenie na celé konanie a má i spätnú účinnosť; poplatky zaplatené pred rozhodnutím o oslobodení sa však nevracajú.

V návrhu musia byť pomery účastníka dokladované

- a) vyplneným tlačivom, ktorého vzor uverejní ministerstvo spravodlivosti na svojom webovom sídle, alebo
- b) rozhodnutím o hmotnej núdzi podľa osobitných predpisov.

Z obsahu spisu je zjavné, že žalobcovi vznikla poplatková povinnosť podaním návrhu - žaloby v sume 70 Eur, podľa pol. č. 10a sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu zákona č. 71/1992 ZB. o súdnych poplatkoch, na zaplatenie ktorého bol žalobca vyzvaný výzvou konajúceho súdu zo dňa 16. januára 2013, č. k. 6S/357/2012-12. Krajský súd uznesením zo dňa 18. apríla 2013, č. k. 6S/357/2012-25 konanie pre nezaplatenie súdneho poplatku zastavil. Žalobca podal dňa 15. mája 2013 návrh na priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov, bez toho aby zdokladoval svoje pomery vyplneným tlačivom, ktorého vzor je uverejnený na webovej stránke ministerstva spravodlivosti SR www.justice.gov.sk., ktorý konajúci súd posúdil podľa obsahu aj ako odvolanie proti vyššie uvedenému uzneseniu krajského súdu.

Krajský súd v Košiciach uznesením zo dňa 6. júna 2013, č. k. 6S/357/2012-32 nepriznal žalobcovi oslobodenie od súdnych poplatkov. Odvolanie proti uvedenému rozhodnutiu je predmetom tohto konania na odvolacom súde.

V súlade s ust. § 138 ods. 1 O.s.p. môže súd priznať účastníkovi celkom alebo sčasti oslobodenie od súdnych poplatkov, ak to pomery účastníka odôvodňujú a ak nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. Predpokladom priznania oslobodenia od súdnych poplatkov je jednak samotný návrh pre priznanie oslobodenia a jednak naplnenie podmienky, že to pomery účastníka odôvodňujú a , že nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. Úlohou súdu je pri posudzovaní splnenia zákonnej podmienky pre priznanie oslobodenia dostatočne preskúmať pomery účastníka a v prípade, že to jeho pomery odôvodňujú žiadosti o priznanie oslobodenia vyhovieť za súčasného splnenia druhej podmienky a to, že sa nejedná o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. Zákonodarca od 1. januára 2012 zákonom č. 388/2011 Z. z. zaviedol povinnosť dokladovania pomerov účastníka konania a to vyplneným tlačivom, ktoré je zverejnené na webovej stránke ministerstva spravodlivosti (Tlačivo pre dokladovanie pomerov účastníka konania, ktorý navrhuje, aby mu bolo priznané oslobodenie od súdnych poplatkov (Právnická osoba) (ďalej len tlačivo)), ktoré sa k návrhu na priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov prikladá. V predmetnej veci žalobca k návrhu na priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov uvedeného tlačivo nepriložil, pričom krajský súd pochybil, pokiaľ žalobcu pre začatím posudzovania splnenia podmienok pre oslobodenie a samotným rozhodnutím na jeho doloženie nevyzval. Tým, že žalobcu nevyzval na predloženie uvedeného tlačiva nedostatočne zistil skutkový stav, hoci vec správne právne posúdil a aplikoval relevantné ustanovenia zákona. Konštatovanie krajského súdu v odôvodnení odvolaním napadnutého rozhodnutia, že žalobca nepredložil súdu žiadne dôkazy na preukázanie ním tvrdených skutočností, by mala opodstatnenie až vtedy, pokiaľ by súd neúčinne žalobcu na predloženie tlačiva vyzýval a žalobca by napriek výzve uvedené nepredložil resp. by na výzvu vôbec nereagoval.

Vzhľadom na vyššie uvedené rozhodol odvolací súd tak, že rozhodnutie krajského súdu podľa ust. § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie s tým, že krajský súd pri opätovnom rozhodovaní vo veci bude brať ohľad aj na odvolacie námietky žalobcu uvedené v odvolaní s ktorými sa v novom rozhodnutí vysporiada.

Podľa ust. § 226 O.s.p. v novom konaní je súd prvého stupňa viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.